

• F I N A N S E I P R A W O F I N A N S O W E •

• Journal of Finance and Financial Law •

Grudzień/December 2016 • vol. III, no. 4

ISSN 2353-5601

ZADANIA INSTYTUCJI SIECI BEZPIECZEŃSTWA FINANSOWEGO W POLSCE

Małgorzata Strzelczyk*

Streszczenie:

Poniższy artykuł ma na celu przedstawienie głównych aspektów dotyczących sieci bezpieczeństwa finansowego w Polsce. W głównej mierze są to aspekty instytucjonalne, ale także aspekty prawne i finansowe. Ponadto, zawarte zostały w nim zarówno informacje dotyczące zakresu praw i obowiązków poszczególnych instytucji, jak również sposób ich funkcjonowania. Publikacja ma także na celu uświadomienie istotności działania danych jednostek w systemie finansowym i ich powiązań między sobą. Działając zarówno oddzielnie, jak i wspólnie jako jeden organ, zapobiegają przyszłym i zwalczają już obecne kryzysy, a także dbają o stabilność systemu i jego ciągły rozwój.

Słowa kluczowe: system, bezpieczeństwo, stabilność, finanse, instytucje.

JEL Class: G20, G28.

Przyjęto/Accepted: 17.11.2016

Opublikowano/Published: 31.12.2016

WPROWADZENIE

System finansowy jest niezwykle skomplikowanym mechanizmem, co powoduje, że jego bezpośrednie zdefiniowanie nie jest proste. W celu zrozumienia tego pojęcia można posłużyć się definicją Anny Matysek-Jędrych, według której „system finansowy jest układem wzajemnie powiązanych instytucji finansowych, rynków finansowych oraz elementów infrastruktury systemu finansowego; poprzez ten układ podmioty sfery realnej (przede wszystkim gospodarstwa domowe, przedsiębiorstwa i rząd) mogą pozyskiwać fundusze, inwestować

* Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny, Uniwersytet Łódzki.

oszczędności oraz zaspokajać pozostałe potrzeby związane z finansową sferą funkcjonowania” [Matysek-Jędrzych, 2007: 41]. Współczesne systemy finansowe posiadają dwustopniową strukturę. Pierwszy, jak również wyższy stopień, stanowią banki centralne wraz z wszystkimi instytucjami tworzącymi sieć bezpieczeństwa. Instytucje te posiadają jednocześnie kompetencje władcze, które zostały im prawnie przypisane. Drugi szczebel reprezentują banki i pozostałe instytucje finansowe, np. domy maklerskie, towarzystwa funduszy inwestycyjnych czy towarzystwa ubezpieczeniowe.

Rozwój systemu finansowego sprawił, że coraz większe znaczenie zaczęto przypisywać bezpieczeństwu finansowemu. Zatem pojęcie to należy rozpatrywać w wielu obszarach, a są nimi bezpieczeństwo [Capiga i in. 2010: 12]:

- instytucji finansowych,
- transakcji finansowych,
- segmentów rynku finansowego,
- klientów rynku finansowego.

Czynniki wpływające na bezpieczeństwo finansowe dzielą się na zewnętrzne i wewnętrzne. Pierwsze z nich zależą od instytucji publicznych, tj. rządu, banku centralnego, systemu gwarantowanych depozytów czy instytucji nadzorczych, oraz instytucji prywatnych, których przykładami są agencje ratingowe czy prywatne banki komercyjne. Drugie natomiast dotyczą wymienionego wcześniej bezpieczeństwa instytucji i transakcji finansowych oraz segmentów i klientów rynku finansowego. Warto też spojrzeć na regulacje sektora finansowego, które cechują się niestety wysoką niestabilnością. Z jednej strony jest to spowodowane wdrażaniem regulacji narzucanych przez Unię Europejską, z drugiej natomiast stale zmieniającym się rynkiem, potrzebującym dostosowania ich do obecnej sytuacji. Spotkać możemy się także z próbami wykorzystania regulacji do realizacji celów politycznych, co należy ocenić jako wysoce nieetyczne. Istotnym problemem jest również ciągła konieczność dokonywania wyboru między efektywnością a bezpieczeństwem, jak również pomiędzy zapobieganiem upadłości instytucji finansowych a promowaniu konkurencji [Capiga i in. 2010: 15].

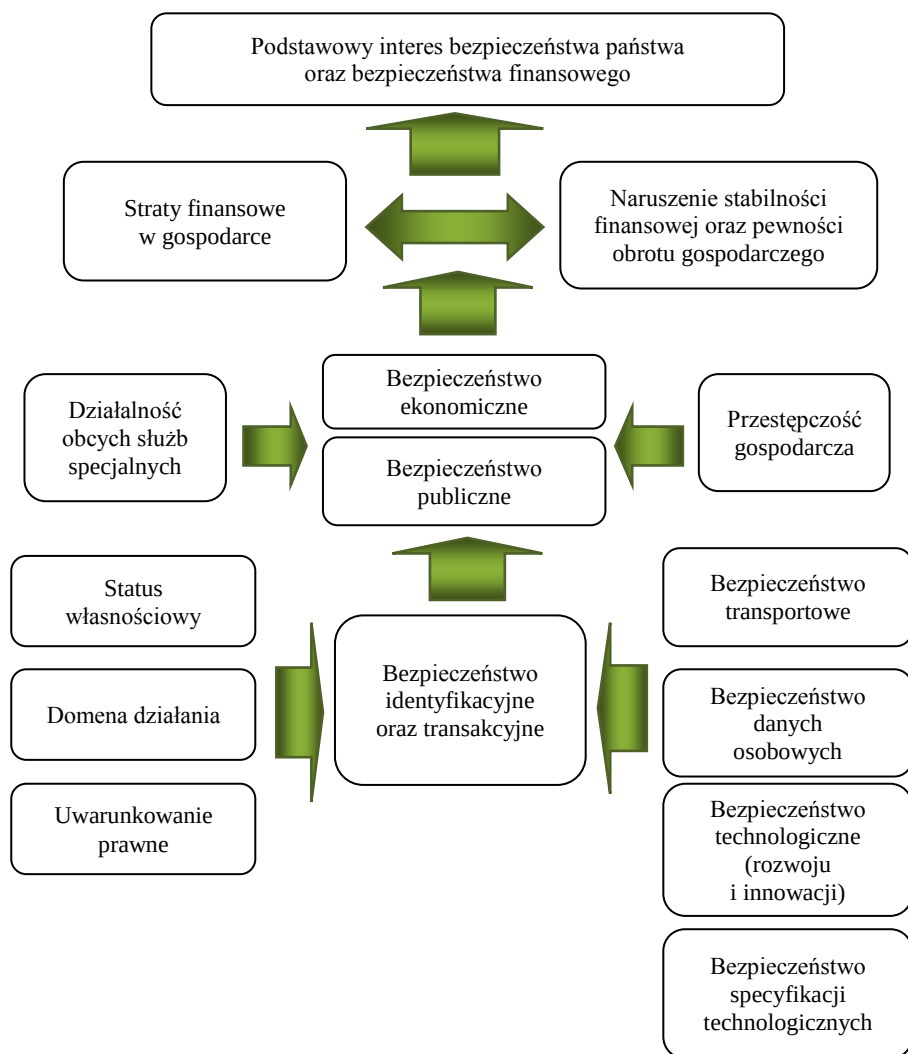
1. SIECI BEZPIECZEŃSTWA FINANSOWEGO

Czym jest zatem sieć bezpieczeństwa finansowego i jaki jest podstawowy cel jej funkcjonowania? Zanim dokładniej zostanie ono opisane, warto bliżej przyjrzeć się samemu pojęciu bezpieczeństwa finansowego. Do tej pory nie zostało ono jednoznacznie zdefiniowane, jednakże jest ono współcześnie najważniejszym komponentem bezpieczeństwa ekonomicznego i głównym fundamentem szeroko rozumianego bezpieczeństwa narodowego. Można je określić jako brak zagrożeń wywołujących ryzyka w sferze finansów publicznych, przedsię-

biorstw, banków, gospodarstw domowych czy ubezpieczeń [Jajuga 2007: 15] lub jako „proces stałego ograniczania i eliminacji ryzyka pieniężnego w celu takiego zabezpieczenia adekwatności kapitałowej, która będzie dostosowana do profilu ryzyka i preferencji danego podmiotu lub jednostki” [Raczkowski 2014: 301]. Bezpieczeństwo finansowe powinniśmy rozważać zarówno w ujęciu makroekonomicznym, jak i w mikroekonomicznym. Jednak większą uwagę należy poświęcić przy obecnym temacie spojrzeniu makroekonomicznemu, gdyż właśnie ten aspekt dotyczy funkcjonowania sieci bezpieczeństwa finansowego. Pojęcie to definiowane jest w różnorodny sposób przez różnych autorów. Osobiście za sieć bezpieczeństwa finansowego uważam jeden połączony system składający się z różnych komórek (organów, instytucji), który ma na celu ochronę, a także udoskonalanie sektora finansowego. Poprzez udoskonalanie rozumiem natomiast ciągły rozwój, który pozwoli zapewnić wyższy poziom bezpieczeństwa. Natomiast według Ryszarda Wierzby jest to „zespół rozwiązań instytucjonalnych i regulacji prawnych, mających na celu ochronę systemu finansowego przed destabilizacją”. Inne spojrzenie definiuje natomiast Małgorzata Iwanicz-Drozdowska, która uważa sieć bezpieczeństwa finansowego za „ogół regulacji prawnych i samoregulacji, które mają na celu zapewnienie stabilności finansowej oraz ochronę interesów uczestników rynku, którzy korzystają z pośrednictwa finansowego oraz instytucje odpowiedzialne za kontrolę przestrzegania tych regulacji” [Iwanicz-Drozdowska 2008: 22]. Warto zauważyć, że chroni nas ona przed niebezpieczeństwem wynikającym z ryzyka systemowego, asymetrią informacji czy niedoskonałością rynku finansowego, a co za tym idzie, jej głównym celem jest zapewnienie stabilności systemu finansowego. Stabilny system finansowy to taki, w którym kłopoty pojedynczych jednostek instytucji finansowych czy poszczególnych segmentów rynku finansowego nie wpływają na funkcjonowanie systemu finansowego jako całości. Zatem ważne jest jego utrzymanie, gdyż jest to związane także z bezpieczeństwem rynku finansowego. Aby zapewnić mu ochronę należy określić główne źródła ryzyka oraz słabe punkty systemu i sprawić, by informacja ta trafiła do wszystkich zainteresowanych, a w szczególności instytucji finansowych i organów nadzorczych.

Ważną rolę w utrzymaniu stabilności systemu finansowego w Polsce odgrywa także infrastruktura rynkowa. W jej skład wchodzi systemy rozliczeń i płatności oraz podmioty zapewniające ich funkcjonowanie. Są one nadzorowane przez NBP, a także częściowo przez KNF [Szczepańska 2005; Springer 2014: 94]. Z ostatnich badań opublikowanych na stronie NBP wynika, że mimo stabilnego funkcjonowania systemu w ostatnim półroczu otoczenie międzynarodowe gospodarki polskiej nadal może być źródłem istotnych zagrożeń, których przykładem będzie strata wynikająca z kapitału kredytowego, a która wpłynie na sektor bankowy. Zatem należy utrzymywać wysoką odporność systemu finansowego (zwłaszcza sektora bankowego), gdyż działaniem, które może wpłynąć na niego

negatywnie, jest ewentualna restrukturyzacja portfela walutowych kredytów hipotecznych. Sytuacja ta wiąże się nie tylko z poniesieniem kosztu zwrotu spreadów walutowych i przewalutowania kapitału kredytów, ale również z dodatkowymi obciążeniami. Zatem stabilność systemu i bezpieczeństwo finansowe zależą od bardzo wielu czynników.

Schemat 1. Wpływ czynników na bezpieczeństwo finansowe i bezpieczeństwo państwa

Źródło: opracowanie własne.

Schemat 1 prezentuje determinanty wpływające na bezpieczeństwo systemu, ukazując tym samym złożoność systemu. Błąd, który wystąpi w jednym z obszarów, będzie ujawniony także w innych i wywoła w nich negatywne skutki. Zatem ważne jest, by każdy element był kontrolowany i monitorowany, co pozwoli na sprawne działanie całego systemu. Każdy z wyżej wymienionych obszarów bezpieczeństwa wpływa na bezpieczeństwo finansowe. Będzie to zarówno bezpieczeństwo ekonomiczne, publiczne, transakcyjne, a także to wynikające z identyfikacji danych czy uwarunkowań prawnych.

Tak więc sieć bezpieczeństwa finansowego w Polsce tworzona jest przez [Capiga 2015: 16]:

- rząd, reprezentowany przez Ministerstwo Finansów (MF),
- bank centralny, czyli Narodowy Bank Polski (NBP),
- instytucję nadzoru, czyli Komisję Nadzoru Finansowego (KNF),
- instytucje antyupadłościowe (systemy gwarantowania depozytów), czyli Bankowy Fundusz Gwarancyjny (BFG) na rynku bankowym, Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny (UFG) na rynku ubezpieczeniowym oraz system rekompensat dla inwestorów na rynku kapitałowym.

Powyższe instytucje mają przypisany zakres działań, za które są odpowiedzialne, jak również instrumenty potrzebne do ich realizacji. Wyróżniamy dwa etapy działań związane z instytucjami sieci bezpieczeństwa finansowego: zapobieganie kryzysom oraz zarządzanie kryzysem. Pierwsze z nich pozwala na monitorowanie, ocenę oraz wcześniejszą identyfikację potencjalnych zagrożeń. I tak kolejno dla rządu jest to funkcja regulacyjna, dla nadzoru finansowego są to funkcje regulacyjne, kontrolne i dyscyplinujące (sankcje), natomiast dla banku centralnego zapewnienie bezpieczeństwa systemu płatniczego i opracowywanie analiz makroostrożnościowych. Działania na etapie zarządzania kryzysem mają na celu rozwiązanie sytuacji kryzysowej w taki sposób, aby udało się zminimalizować skutki i koszty kryzysu. Zatem działania rządu obejmują pomoc publiczną, nadzór finansowy ocenia skuteczność programów naprawczych, Bank Centralny wspiera płynność banków poprzez pełnienie funkcji pożyczkodawcy ostatniej instancji, natomiast system gwarantowania depozytów pozwala ocenić skuteczność programów naprawczych banków i wypłacić gwarantowane środki w momencie ogłoszenia przez nie upadłości [Szczepańska 2008: 62].

Ministerstwo Finansów, Narodowy Bank Polski, Komisja Nadzoru Finansowego i Bankowy Fundusz Gwarancyjny tworzą Komitet Stabilności Finansowej (KSF), który powstał w listopadzie 2008 r. na podstawie ustawy z dnia 7 listopada 2008 r. o Komitecie Stabilności Finansowej. Od 1 listopada 2015 r. jest on organem właściwym w zakresie nadzoru makroostrożnościowego, a jego dokładna działalność została określona w ustawie o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym [Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r...]. Celem KSF jest zapewnienie

efektywnej współpracy w zakresie wspierania i utrzymania stabilności krajowego systemu finansowego w kraju i za granicą, jak również koordynacja działań w tym zakresie. Dokonuje on zatem oceny sytuacji w krajowym systemie finansowym i na rynkach międzynarodowych, a następnie zapewnia skuteczność dotarcia istotnych informacji do członków KSF. Do jego obowiązków należy również opracowywanie i akceptacja procedur, które będą wykorzystane w momencie wystąpienia zagrożenia stabilności finansowej oraz nadzorowanie działań członków Komitetu [Owsiak 2015: 281–282]. Ponadto wspomniana wcześniej ustawa rozszerzyła mandat KSF o nadzór makroostrożnościowy, prowadząc do jego dwudzielnej formuły funkcjonowania. Zatem jest on odpowiedzialny za kształtowanie polityki makroostrożnościowej oraz koordynację działań w ramach zarządzania kryzysowego.

Każdą ze wspomnianych instytucji należy również rozważyć indywidualnie, gdyż odgrywają one istotną rolę w zakresie bezpieczeństwa finansowego w Polsce. Pierwszą z analizowanych organizacji jest Bankowy Fundusz Gwarancyjny. Jego działania w większości kojarzone są z ochroną depozytów klientów banków komercyjnych. Kwota depozytów nieprzekraczająca równowartości w złotych 100 000 euro jest objęta gwarancją w całości. Oprócz tego BFG jest ważnym elementem sieci bezpieczeństwa całego sektora bankowego, gdyż udziela zwrotnej pomocy finansowej bankom o zagrożonej wypłacalności. Tym sposobem daje im możliwość przetrwania i kontynuacji działalności. Można zatem powiedzieć, że pośrednio fundusze gwarancyjne istotnie ograniczają ryzyko systemowe. Pomoc Funduszu przyjmuje postać preferencyjnych pożyczek, które są nisko oprocentowane, ale również posiadają dłuższy okres karencji w spłacie. Środki te tworzone są z corocznych opłat uiszczanych przez banki zobligowane do tych świadczeń, a których wysokość uzależniona jest od stopnia ryzyka podejmowanego przez banki oraz ogólnej oceny bezpieczeństwa sektora bankowego. Kolejną część z nich, która nie została zaangażowana w danym momencie w pomoc, lokowana jest w bezpieczne papiery wartościowe. Pozwala to na zwiększenie ich sumy, a co się z tym wiąże, również możliwości interwencyjnych Funduszu. Od momentu powstania, czyli od 1995 r., BFG ciągle się rozwija i wprowadza coraz to nowsze zmiany, by jeszcze lepiej dopasować się do obecnych potrzeb [Owsiak 2015: 283–284]. Obecnie jego działania obejmują najczęściej formy:

- udzielenie gwarancji pożyczki lub poręczeń na realizację przez bank programu naprawczego,
- organizację lub wsparcie procesu przejścia banku problemowego przez inny, zdrowy bank,
- utworzenie banku pomostowego będącego tymczasowym bankiem, który będzie zarządzał aktywami i pasywami problemowego banku, zanim zostaną one przejęte przez inny podmiot [Szczepańska 2008: 59].

Kolejnym elementem sieci bezpieczeństwa finansowego jest rząd. Jako główny regulator oraz dysponent środków publicznych odgrywa ważną rolę w zapobieganiu kryzysom. Powinien on zapewnić bezpieczeństwo transakcji podmiotów finansowych przez przygotowanie właściwych rozwiązań instytucjonalnych i regulacji dotyczących systemu finansowego. Minister Finansów reprezentujący rząd jest swoistym łącznikiem pomiędzy systemem finansowym a parlamentem. Jako jedyny w sektorze bankowym spośród wymienionych instytucji sieci bezpieczeństwa finansowego w Polsce posiada władzę ustawodawczą, a także może wspomagać banki w poważnych sytuacjach o charakterze systemowym. Tak więc Ministerstwo Finansów skupia swoje zadania w obrębie rynków finansowych, a także pełni inne funkcje wykraczające poza wymienioną sferę. Jako urząd administracji rządowej obsługuje ministra właściwego ds. budżetu państwa, finansów publicznych oraz instytucji finansowych. Jednak podstawowym jego zadaniem jest opracowywanie, wykonywanie i kontrolowanie realizacji budżetu państwa, co także wpływa na stabilność i bezpieczeństwo finansowe Polski.

Głównym zadaniem Narodowego Banku Polskiego jest troska o utrzymanie stabilności poziomu cen, przy jednoczesnym wspieraniu polityki gospodarczej rządu. Fakt ten sprawia, że NBP jest odpowiedzialny zarówno za stabilność, jak również rozwój systemu bankowego. W Polsce pełni on funkcję Banku Centralnego. Zatem do jego zadań należą takie czynności jak [Owsiak 2015: 255; [www2](#), dostęp: 20.04.2016]:

- finansowe wspomaganie banków (najczęściej podczas problemów płynnościowych),
- analiza czynników makroekonomicznych, a także ogólnych aspektów odnoszących się do ryzyka systemowego,
- kształtowanie warunków niezbędnych do rozwoju systemu bankowego,
- opracowywanie statystyki pieniężnej i bankowej,
- obsługa Skarbu Państwa,
- organizowanie rozliczeń pieniężnych,
- gospodarowanie rezerwami dewizowymi.

Co najważniejsze, przysługuje mu wyłączne prawo do emisji znaków pieniężnych Rzeczypospolitej Polskiej. Zatem NBP powinien bezpośrednio lub pośrednio zasiląć gospodarkę narodową w taką ilość pieniądza, która zapewni optymalne wykorzystanie obecnych zasobów, a także pozwoli, by proces krążenia dóbr i dochodów w gospodarce przebiegał bez żadnych zastrzeżeń i zakłóceń. NBP jako bank centralny Rzeczypospolitej Polskiej może również oddziaływać na banki komercyjne. Do tego celu używa takich narzędzi jak zmiana stóp procentowych, operacje otwartego rynku, emisja własnych papierów wartościowych, operacje kredytowo-depozytowe, zmiana stopy rezerwy obowiązkowej, limitów redyskontowych czy kursu walutowego [Owsiak 2015: 255–259].

Warto również zauważyć, że władza publiczna, która tworzy sieć bezpieczeństwa finansowego, musi zminimalizować negatywne konsekwencje słabnącej dyscypliny rynkowej i rosnącej w siłę pokusy nadużycia, a jednocześnie mieć zdolność do radzenia sobie w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej. Zatem kształtuje ona i przywraca bezpieczeństwo [Iwanicz-Drozdowska 2008: 91–93].

Wszystkie wymienione powyżej instytucje wypełniają swój zakres obowiązków najlepiej jak potrafią, by móc przyczyniać się do rozwoju Państwa. Działania wykonywane przez NBP są dla nas najbardziej zauważalne, gdyż często dotyczą nas samych. Dzięki temu najłatwiej jest nam je ocenić i wydawać opinię. Pozostałe instytucje są bliżej powiązane z samym sektorem finansowym, jednakże każdy z nich jest równie ważny i odgrywa znaczącą rolę w kształtowaniu całego systemu i jego funkcjonowaniu.

2. KNF JAKO WAŻNY ELEMENT SIECI BEZPIECZEŃSTWA FINANSOWEGO W POLSCE

Komisja Nadzoru Finansowego jest ważnym elementem sieci bezpieczeństwa finansowego w Polsce. Jako centralny organ administracji publicznej sprawujący państwowy nadzór posiada szeroki zakres obowiązków, do których należą [www1, dostęp: 20.04.2016]:

- nadzorowanie rynku finansowego,
- podejmowanie działań zapewniających prawidłowe funkcjonowanie rynku finansowego, jego rozwój, podnoszenie konkurencyjności czy wspieranie celów edukacyjnych i informacyjnych,
- udział w tworzeniu projektów aktów prawnych dotyczących nadzoru nad rynkiem finansowym,
- stwarzanie możliwości do rozstrzygania sporów między uczestnikami rynku finansowego.

Ponadto KNF wypełnia funkcje nadzorcze w bardzo szerokim zakresie, obejmując zarówno nadzór bankowy, jak i emerytalny, ubezpieczeniowy czy nadzór nad rynkiem kapitałowym. Nadzór nad działalnością KNF sprawuje Prezes Rady Ministrów. Głównym zadaniem Komisji Nadzoru Finansowego jest zapewnienie prawidłowego funkcjonowania tego rynku, jego stabilności, bezpieczeństwa oraz przejrzystości, zaufania do rynku finansowego, a także zapewnienie ochrony interesów uczestników tego rynku. Działania opierają się w głównej mierze na monitorowaniu indywidualnych podmiotów w systemie finansowym, ponieważ kontrola pojedynczych instytucji służy także stabilności całego sektora. Zatem kryzys, który wystąpiłby w jednej z instytucji finansowych, mógłby bardzo szybko rozprzestrzenić się na pozostałe jednostki systemu

finansowego. Ponadto KNF chroni interesy deponentów powierzających swoje oszczędności bankom, a także klientów instytucji finansowych. Dzięki dbałości o bezpieczeństwo klientów budowane jest zaufanie do całego systemu finansowego [Szczepańska 2008: 54].

Warto również wspomnieć o podstawowych funkcjach instytucji nadzoru, do których wliczamy funkcję licencyjną, regulacyjną, kontrolną i dyscyplinującą (sankcje). Pierwsza z nich polega na dopuszczaniu instytucji finansowej do działalności, by mogła być ona traktowana jak instytucja zaufania publicznego. Odpowiedzialność regulacyjna dotyczy oddziaływania na zachowania instytucji finansowych poprzez określenie minimalnych standardów bezpieczeństwa. Funkcja kontrolna opiera się na analizie sytuacji finansowej i identyfikacji zagrożeń. Ostatnia z funkcji ma na celu bezpośrednie oddziaływanie na instytucje finansowe w przypadku zaistnienia nieprawidłowości. Sankcje mogą być rozpatrywane względem całej instytucji, jak również konkretnych osób. Do wykonania powyższych zadań używa się takich narzędzi, jak nadzór analityczny, kontrola instytucji finansowych na miejscu oraz sankcje [Daniluk 1996: 12]. W obecnych czasach, w których często spotykamy się z kryzysami i próbami oszustwa, KNF wykonuje swoje obowiązki z należytą starannością. Dzięki temu pozwala utrzymywać wiarygodność i stabilność systemu finansowego, co zasługuje na pozytywną ocenę.

Nadzór opiera się w dużej mierze na analizie ryzyka. Został on uruchomiony w Urzędzie Komisji Nadzoru Finansowego (UKNF) i wykorzystuje metodykę BION. Jest to jedno z narzędzi nadzorczych wspierających nadzór ostrożnościowy, rozumiany jako koncepcja organizacyjna podporządkowująca procesy, rozwiązania organizacyjne i alokację zasobów wynikom oceny poziomu ryzyka. Od oceny BION jest uzależniona intensywność działań nadzorczych, w szczególności tych o charakterze inspekcyjnym.

Ocena ta dotyczy:

- poziomu ryzyka w instytucji finansowej,
- jakości procesu zarządzania przez instytucję finansową istotnymi ryzykami,
- poziomu kapitału pokrywającego ryzyko w instytucji finansowej,
- zgodności działalności instytucji finansowej z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi.

Jednakże warto zwrócić uwagę na różnicę między KNF i UKNF. Powszechnie znana Komisja Nadzoru Finansowego wykonuje zadania przy pomocy Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego. UKNF jest niezależną instytucją, która ogranicza nadmierne ryzyko w działalności podmiotów nadzorowanych, jak również wzmacnia przejrzystość rynku finansowego i wspiera budowanie jego pozycji w Europie. Jej celem jest dbanie o stabilne funkcjonowanie i bezpieczny rozwój rynku finansowego. Jest organem bezstronnym i cechuje się

pełnym profesjonalizmem. Upoważnienie udzielone przez Komisję pozwala Przewodniczącemu KNF, jego zastępcy oraz wskazanym pracownikom UKNF na podejmowanie działań dotyczących zakresu właściwości Komisji Nadzoru Finansowego. W głównej mierze są to jednak postanowienia i decyzje administracyjne [www1, dostęp: 20.04.2016].

PODSUMOWANIE

Kluczowym elementem każdego sprawnego systemu jest prawidłowa organizacja, która zapewni gwarancję skuteczności działania. Instytucje sieci bezpieczeństwa finansowego w Polsce tworzą taki system, budując tym samym wizję runek jednostek zaufania publicznego. Ich wiarygodność, rzetelność, bezstronność i profesjonalizm przekładają się na tworzenie bezpiecznego systemu finansowego, który jest ciągle monitorowany i kontrolowany. Pozwala to zapobiegać kryzysom poprzez wprowadzanie działań prewencyjnych, a także walczyć z już zaistniałymi anomaliami. Mimo że są one oddzielnymi komórkami, które posiadają określony zakres praw i obowiązków, nie należy zapominać o tym, że razem tworzą sieć bezpieczeństwa finansowego i ważne jest, by potrafiły ze sobą współpracować. Przepływ informacji nie powinien zostać zakłócony żadnymi czynnikami zewnętrznymi lub wewnętrznymi, a ich komunikacja musi być płynna i skuteczna. Negatywne zjawiska występujące w jednym obszarze będą przekładać się na dalsze części systemu. Zatem tak ważne jest monitorowanie zarówno całości, jak i każdej części z osobna. Ponadto system finansowy ulega ciągłym zmianom. To, co w tym momencie może wydawać się abstrakcją, w niedługim czasie może stać się rzeczywistością. Zatem instytucje muszą dopasowywać się do obecnego rynku, by móc wspierać go i chronić. Chwila nieuwagi może wyrządzić znaczące straty, a starty wpływające na bezpieczeństwo instytucji finansowych są poważnym problemem generującym kolejne negatywne skutki. Ważne jest by przez działania prewencyjne i edukacyjne cały czas rozwijać ten system i starać się dbać o jego bezpieczeństwo i stabilność. Tak więc celem wszystkich wymienionych instytucji jest nie tylko czuwanie nad bezpieczeństwem finansowym, ale również zwiększanie jego ochrony i udoskonalanie obecnych metod. Warto pamiętać, że każda z nich jest na swój sposób unikatowa i odpowiada za poszczególne obszary osobno, by razem mogły one sprawnie funkcjonować. Obecnie w Polsce instytucje te działają bez większych zarzutów, jednakże ciągle zmiany polityczne w kraju i na świecie powodują chwilowe odstępstwa od norm. Mimo to, udaje nam się pokonywać trudności. Ważne jest, by cały czas doskonalić system odpowiadający za bezpieczeństwo finansowe.

BIBLIOGRAFIA

- Capiga M., 2015, *Bezpieczeństwo transakcji finansowych w Polsce*, CeDeWu, Warszawa.
- Capiga M. i in., 2010, *Sieć bezpieczeństwa finansowego*, CeDeWu, Warszawa.
- Daniluk D., 1996, *Regulacje i nadzór bankowy w Polsce*, Biblioteka Menedżerów i Bankowca, Warszawa.
- Iwanicz-Drozdowska M., 2008, *Bezpieczeństwo rynku usług finansowych. Perspektywa Unii Europejskiej*, SGH, Warszawa.
- Jajuga K., 2007, *Elementy nauki o finansach. Kategorie i instrumenty finansowe*, PWE, Warszawa.
- Matysek-Jędrzych A., 2007, *System finansowy – definicja i funkcje*, „Bank i Kredyt”, nr 10.
- Owsiak S., 2015, *Finanse*, PWE, Warszawa.
- Raczkowski K., 2014, *Bezpieczeństwo finansowe*, [w:] J. Płaczek, *Ekonomika bezpieczeństwa państwa w zarysie*, Difin, Warszawa.
- Springer W., 2014, *Instytucje nadzoru w sektorze finansowym. Kierunki rozwoju*, Poltext, Warszawa.
- Szczepańska O., 2005, *Podstawowe przesłanki, założenia i struktura sieci bezpieczeństwa finansowego w świetle teorii i doświadczeń międzynarodowych*, „Bezpieczny Bank”, nr 1.
- Szczepańska O., 2008, *Stabilność finansowa jako cel Banku Centralnego*, Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR, Warszawa.
- Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym, DzU 2015, poz. 1513.
- [www1] <http://www.knf.gov.pl/index.html>.
- [www2] <https://www.nbp.pl>.

TASKS OF THE FINANCIAL SAFETY NET IN POLAND

The following article presents the main aspects of the financial safety net in Poland. Mainly, these are the institutional aspects, but also the legal aspects. Moreover, it was included in both the information on the rights and responsibilities of individual institutions, as well as how they function. Moreover, it realizes the significance of the activities of other entities in the financial system and their interrelationships. Working separately and also together as one body, prevent future crises and combat already present, as well as take care of the stability of the system and its continuous development.

Keywords: system, security, stability, finances, institutions.